

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljajo po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

▼ Ljubljani v sredo 28. septembra 1881.

Obseg: Razglas kranjskim živinorejcem o prodaji goved v Ljubljani in v Kranji. — Na česa pri odgoji kmečke mladine treba dandanes najbolj paziti? — Prilika je tu, oklenimo se je in bodimo praktični! (Konec.) — Avstrijska deželjska banka in njeni najnovejši sklepi in njena razna podjetja. — Gospodarske novice. — Méd — izvrsten živež človeku. — Slovenska prisega iz leta 1782. — Spomini. — Deželni zbori. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Razglas

kranjskim živinorejcem o prodaji goved v Ljubljani in v Kranji.

C. k. kmetijska družba kranjska bode

v Ljubljani 8. dne oktobra dopoldne ob 9. uri na dvorišči gostilnice „zum baierischen Hof“ na dunajski cesti po očitni dražbi prodajala iz državne subvencije nakupljene plemenske junce in telice (kakih 10 do 14) štajarskega Muriškega (sivega) plemena,

v Kranji pa 10. dne oktobra dopoldne ob 9. uri kakih 15 repov Belansko-Pincgavskega (rudečega) plemena.

Ta živina se bode postavila na prodaj za polovico tiste cene, za katero jo družba kmetijska kupi, in se prodá tistemu, kdor največ dá, proti temu, da jo 1) koj plača in 2) se po pismu zaveže, da jo najmanj dve leti za pleme obdrži. K tej dražbi se zato pripuščajo samo kranjski živinorejci.

Glavni odbor kmetijske družbe kranjske
v Ljubljani 24. septembra 1880.

Na česa pri odgoji kmečke mladine treba dandanes najbolj paziti?

Spisal Anton Dergane.

Ko so se razglasile nove šolske postave, da bode moral vsak otrok šolo obiskovati ter učiti se raznih predmetov, jeli so ljudje zlasti na kmetih godrnjati in z glavami majati, češ, da „iz te moke ne bode zdravega kruha“. Mislili so si namreč, da se ta postava ne bode dala tako lahko izpeljati, pa ko bi to bilo mogoče, prinesel bi ta učni načrt malo koristnega sadú, npravni odgoji bil bi pa v veliko škodo, zraven pristavili so pa temu še to opazko: zakaj se ni postavil med obligatne predmete tudi nauk v kmetijstvu, za kmeta najbolj važni predmet?

In ti ljudje se niso motili! Naš kmet v obče je praktičen, previden, ima zdravo domačo pamet in zrele nazore. On si je mislil to reč tako-le: Ako bodo hodili otroci dolgo časa v šolo in učili se raznovrstnih reči, izneverili se bodo kmečki hiši in svoji domači družini,

ter postali polovičarji, to je, zmazek, ki ni tič ne miš, „človek“, ki naučil se je v šoli nekoliko in to površno, ki ni potem ne za kmeta, ne za gospoda, ki zataji pri vsaki priložnosti svojo domačijo, ter sramuje se celó svojega kmečkega stanú. Še hujši bila bi v tej zadevi pa kmečka dekleta, ki mislijo, ako znajo uže nekoliko plesti in drugih ročnih delov — po stari narodni pesmi: „znam štrikat, znam heklat, znam šivat lepó“, da so uže na pol gospodičine in da cele postanejo potem, ko pridejo k gospôdi v mesto služiti.

V istini! kmet se ni prevaril v svoji sodbi. Kdor kmečke razmere natančno pozna, potrditi mora to za kmetijski napredek zeló žalostno novico. — Večina dečkov, ki izostala je iz šole, sramuje se potem domačega, kmečkega dela in domačih običajev; isto tako tudi dekleta. Ako jih stariši silijo delati na polji in sploh opravljati domača, kmetijska dela, zavrnejo jih taki prevzetneži: „jaz se nisem zato učil ali učila, da bi gnoj kidal“; dekleta ne spraviš pa še tako daleč, da bi gnala živino na vodo, pojdem rajši v mesto služiti, „vsaj znam štrikat“ zadere se ti taka popačena punčara. Ako je pa v resnici tako — in kdo bode rekel, da ne — kako moremo tej nezgodi in veliki oviri kmetiškemu napredku v okom priti?

Da bodedo vprašanje to rešili dobro, moramo spregovoriti nekoliko besedic o cilju, ki ima ga ljudska šola na deželi. Kmečka ljudska šola, to je, sploh šola na deželi, osnovana je za kmečki stan in ima edino le ta nalog, kmečke otroke pripravljati ter izrediti jih za kmete v pravem in dobrem pomenu. Ljudski učitelj na deželi mora pri vsacem predmetu pred očmi imeti ta cilj, ter prirediti v tem smislu ves svoj učni načrt.

Prva napaka, ki more jo ljudski učitelj na deželi narediti, je ta, da ne razloči šolske mladine, katero ima odgojevati, od one, ki pripravlja jo učitelj v mestu za srednje šole. Vsak odgojitelj, predno začne važno delo izreje, se mora vprašati, koga imam odgojevati, zraven misliti pa na konec, po starem latinskem pregovoru „respice finem“. Drugače moramo odgojevati otroke za kmečki stan, drugače zopet za šole, na katerih se potem pripravljajo dečki za obrtnijski, kupčijski stan, ali pa na srednjih šolah za druge stanove. Tu utegnil bi nam pa kedo ugovarjati, da ljudska šola ima povsod enaki nalog, kajti ona soznanja otroke samo s prvimi učnimi elementi. Dobro! al to veljá samo o ljudskih šolah takih, ki pripravljajo otroke za srednje

in enake šole, ona dá jim samo temelj, na katerega zidati morajo potem te šole. (Konec prih.)

Prilika je tu, oklenimo se je in bodimo praktični!

Spisal M. Rant.

(Konec)

Napredni in za blagor ljudstva resnično zavzeti možje v postojnskem okraju so pa za vpeljavo „Vipavskega sadjerejskega društva“ tudi vsem drugim okrajem naše mile domovine utemeljili uzoren in posneme vreden zgled pravega napredka. Posnemali naj bi ga gotovo naprednjaki v kmetijstvu po vseh okrajih cele kranjske dežele, kar naj bi se razširjalo tudi po sedanjih slovenskih kronovinah!

Tako postala bi naša sicer uboga, a poštena slovenska domovina splošni rajski sadni vrt, ter bila bi potomcem našim najboljši dokaz, da smo umeli pri vsem pomanjkanji štediti in si pritrgovati edino v ta namen, da smo napredovali na poti vodečem k blagostanju, in pa, da smo jim utemeljili pravi vir srečne prihodnosti, kar bodo gotovo tudi sami — vzbujeni po dejanskem zgledu — skrbno nadaljevali nam v slavni spomin, sebi pa v prid in korist.

Dokaz bode pa tudi to, da smo imeli razum, pogum in srce na pravem mestu, namreč tam, kamor nam je vse to mili Stvarnik bil prec iz začetka odločil.

Na noge toraj eden za vse in vsi za enega z duševnimi močmi; oklenimo se krepko nam nudeče se prilike ter bodimo praktični ljudje vsak na svojem mestu, ne pa teoretični in črni egoisti. Delajmo za prihodnost, ne pa le samo za minljivo peno sedanjega časa!

Dne 10. maja t. l. ob slovesnem trenutku poroke prevzvišenega para Habsburške hiše bil sem na kratko omenil, kako moremo svojim naslednikom ogromno svoto več milijonov goldinarjev zagotoviti. En pogoj k temu prične se z božjo pomočjo v tukajšnjem okraju z „Vipavskim sadjerejskim društvom“ izvrševati. Da bode pa to tudi pravega vspeha, potrebno je, da zlati in dragi čas na vse strani skrbno in dobro ter koristno obračamo, svoja gospodarstva vsak po svojem stanu tako uredimo, kakor bi to moralo biti po božjih in naravnih zakonih, da si tako tudi uže za sedanjost moremo potrebnih gmotnih pripomočkov priboriti. Koliko ur, dni, da!, celih tednov posameznik brez vsega prida v večnosti žrelo zginiti pusti — sebi in drugim v škodo! Kolika zguba je uže samo to na vse strani! Pa tudi koliko krajcarjev in goldinarjev se brez vse skrbi lahkomišljeno zapravi, čemur ni le nezadolžena, temveč lastnozakrivljena nevednost in lahkomišljenost vzrok! Privadimo se vsi strogega in resnega gospodarskega mišljenja na vse strani, ter se trdno oklenimo vsake prilike, katera se nam v naš lastni in napredek naših naslednikov ponuja, ter je ne pustimo več iz rok po nobenem načinu! Pregovor veli: „Enkrat zamujeno — za vselej zgubljeno“.

Da bi pač te moje vrstice našle dosti resnih poslušalcev! To je moja najiskrenejša želja, katera, ako bi se tudi vresničila, bila bi mi nezasluženo velikansko plačilo. Bog daj obilni blagoslov svoj!*)

*) V zadnjem listu „Novic“ na strani 302. v 2. oddelku v 5. in 6. vrsti od zgoraj naj se čita: „revnejših po deset skupaj, vsak z letnim doneskom po 10 kr.“ — ne pa po 25 kr. kakor napačno tam stoji.

Národno-gospodarske stvari.

Avstrijska deželna banka, njeni najnovejši sklepi in njena razna podjetja.

Kakor je bilo v predzadnji številki „Novic“ v dopisu iz Maribora naznanjeno, zborovala je izredna glavna skupščina „avstrijske deželne banke“ 19. dne t. m. na Dunaji. V bankini sobani se je pod predsedništvom prvega vodje imenovane banke Nj. ekselence grofa Wodzickega zbralo 44 delničarjev, kateri so vsega vkup 36.000 delnic s 720 glasovi zastopali. Najprej je prebral glavni ravnatelj gosp. vladni svetovalec Hahn glavno poročilo, v katerem se je v tesnih potezajih podala natančna slika dosedanje delavnosti tega denarnega zavoda. Gospodje delničarji so tu zvedeli, pri katerih podjetjih se je imenovana banka vdeleževala in kaka je bila njena delavnost pri njih. Zvedeli so, da se je deželna banka vdeležila porazdaje 5percentne avstrijske papirne rente, dalje, da je sodelovala pri vredbi denarstvenih vrednosti zapadne železnice cesarice Elizabete, da je pomagala pri grajenju in pripravljanju denarstvenih potrebščin za železnico iz Buda-Pešt v Zemun, da se je vdeležila tudi utemeljitve delniške družbe ogerske deželne banke v Buda-Pešti, združenja Rima Muranjskih železarij s Salgo Tarjansko družbo za stanjševanje in zboljševanje železa, da se je vdeleževala grajenja českih lokalnih železnic in pomagala pri srbskem državnem posojilu, da se je dalje vdeležila vtemeljitve narodne banke za Nemško, banke v Milanu in naposled tudi vtemeljitve avstrijske planinske rudarske družbe. Konečno omenjava poročevalec še drugih tekočih bankinih poslov in povdarja njihov ugodni napredek.

Po poprečnem preračunu se pokaže do 15. septembra t. l. čistega dobička 2 milijona in 787.000 gld., kar več ko 15percentne obresti delniškega kapitala po vsakokratni časovi cenitvi pomenja.

Predlogi upravnštvenega sveta, da se delniški kapital od 40 milijonov gold. v zlatu ali 100 milijonov frankov povzdigne na 80 milijonov gold. v zlatu ali na 200 milijonov frankov po izdaji novih nadaljšnih 200.000 delnic po 200 gold. av. v. v zlatu ali 500 frankov, dalje da se nekateri paragrafi pravil spremené, kar je ravno zaradi te pomnožitve kapitala potrebno, in da se upravnštveni svet pooblastí teh 200.000 delnic s 50 procenti, to je, 100 gold. av. v. v zlatu ali 250 frankov delnica izdati, in slednjič način, po katerem se ima ta izdaja delnic vršiti in vplačevati. Vsi ti predlogi upravnštvenega sveta so bili jednoglasno sprejeti. Zajedno so se zaradi izdaje novih delnic sklenjeni načini z družbo „Société de l' Union Générale“ na znanje vzeli in odobrili. Po teh pogodbah se ta družba zaveže vseh na novo izdanih 200.000 delnic deželne banke prevzeti in 1. oktobra 1881. l. vplačati in starim delničarjem vse nove delnice, in sicer za jedno staro prepustiti jedno tako nove izdaje. Vrhu tega se je „Société de l' Union Générale“ zavezala tisti dan, ko bode visoka vlada sklepe glavne skupščine odobrila, svoto od 15 milijonov frankov v gotovini za rezervino zalogo deželne banke v blagajnice ravno te družbe vložiti. Deželna banka bode kot plačo na odbitek do 1. oktobra obresti s 4 gld. 16 kr. v zlatu, kar toliko vrže kolikor 10 frankov 40 centimov, starim delničarjem izplačala. Dividenda in naddividenda pride za prvo poslovno leto vsem delničarjem na prid. Način pomnožitve kapitala deželne banke po izdaji novih 200.000 delnic s 50percentnim vplačevanjem je bil izbran na posebno zahtevanje francoskih velikih denarnih mogotcev. Upravnštveni svet

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 5. oktobra 1881.

Obseg: Odprto pisemce našim gorenjskim gospodarjem! — Na česa pri odgoji kmečke mladine treba dandanes najbolj paziti? (Konec.) — Pivo — najbolja in najcenejša pomoč zoper polže slinarje na vrtih in poljih. — Gospodarske novice. — Obvarovati goveda in ovce, da ne zbolijo za vrančnim prisadom. — Železo se podražuje. — Avstrijska deželjska banka in njeni najnovejši sklepi in njena razna podjetja. (Konec.) — Zborovanje šolskih društev: „Vdovskega učiteljskega društva“, „Slovenskega učiteljskega društva“ in „Narodne šole“ v Ljubljani. — Gozdovi, lov in ribarstvo v rumunskih transilvanskih Alpah. — „Spisje v ljudski šoli“. — Krištof Kolumb — za svetnika posvečen. — Spomini. — Mnogovrstne novice. — Deželni zbori. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Odprto pisemce**

našim gorenjskim gospodarjem!

V Kranji imate ta mesec dvakrat ugodno priliko videti lepo govejo živino žlahnejših plemen, pa tudi še kaj več veselega doživeti.

V pondeljek 10. dne t. m. dopoludne pripelje odbornik družbe kmetijske g. Lasnik nekoliko juncev in telic žlahnega Belanskega (Möllthaler) plemena, na Koroškem z državno podporo nakupljenih, ki se bodo po licitandi prodajali, morebiti pa pridejo tudi še od neke druge strani Belanska goveda na prodaj.

Na sv. Lukeža dan, to je, 18. dne t. m., kakor v današnjem „Oglasniku“ berete, je pa velika razstava goveje živine različnih plemen, pri kateri bode tudi iz državne podpore 18 premij (in morebiti še dvoje družih premij) razdeljenih. Tu imate tedaj vi, gospodarji, ki ste si uže kaj dobrega blagá priredili, priliko lepo pokazati svoje blagó svetu in pa čast doživeti, da z očitno pohvalo tudi premijo dobite. Al še več je na tej razstavi za celo našo deželo ležeče. Sl. ministerstvo kmetijstva je namreč z dopisom od 26. septembra naznanilo podpisanemu odboru, da pride k tej razstavi tudi iz Gorice gosp. profesor Fr. Povše, vodja slovenskega oddelka deželne kmetijske goriške šole, v živinoreji jako izveden mož, da bode vsled ministerkega naročila ogledal v razstavo pripeljana gorenjska goveda in potem na Dunaj poročal, kako stojimo dandanes z govedorejo na Kranjskem in ali je uže očitno napredek videti ali ne. Kakor tedaj vidite, je čast naših gospodarjev zastavljena ta dan. Rešite jo! Naj tedaj nikdo nemarno doma ne ostaja ta dan, kdor ima uže kaj dobrega blagá v svojem hlevu, da bode sl. ministerstvo zvedelo, da denarna podpora, ki jo za pospeh živinoreje daje uže več let, ni zavržena, ampak naložena na dobre obresti ne samo na korist Vašo, temuč tudi na korist in čast celi kranjski deželi!

Gospodarje pa, ki mislijo kako govedo v razstavo pripeljati, opozorujemo še posebno na to, da si oskrbijo od svojega župana spričevalo, v katerem je potrjeno, da so najmanj uže pol leta lastniki

tiste živine, za katero želijo premijo dobiti. Tako veljavno spričevalo morajo seboj prinesiti in ga izročiti dotični komisiji, sicer ne morejo deležni postati nobene premije.

V imenu centralnega odbora c. k. družbe kmetijske:
Dr. Jan. Bleiweis.

Na česa pri odgoji kmečke mladine treba dandanes najbolj paziti?

Spisal Anton Derganc.

(Konec.)

Z ljudsko šolo na kmetih sklene kmečki otrok pa tudi svoja šolska leta, izpustnica mu je potem edina svedočba, s katero se more spričati, da obiskoval je kedaj šolo. „Pa vsaj brati, pisati in računati uče se otroci povsod enako, naj bode uže v mestih ali pa na deželi“, zavriniti bi nas zamogel zopet drugi. To je istina, črke in številke so povsod enake, ali uže pri prvem podučevanju črk in številk moramo ozir jemati na deco, katero imamo ravno pred seboj.

V ljudski šoli na deželi poslužili se bodemo vseh družih pomožnih stvari, ako hočemo otroke soznani s to ali z uno črko, kakor v mestih, isto tako ne bomo pri nazornem nauku na kmetih govorili o rečéh, o katerih otrok še pojma nima, nazorni nauk soznani mora otroke na deželi s kmečkim orodjem, s kmečkim pohištvom in sploh s tacimi rečmi, ki vidijo jih otroci v kmečki hiši, v hlevu, na njivi, v vinogradu itd. Na ta način morajo se tudi drugi predmetje podučevati. Učitelj mora toraj uže v mladih otročjih srcih ljubezen in veselje do kmečkega stanu vcepiti. On mora pri vsaki priložnosti osobito pa pri šolskih slovesnostih, navduševati otroke za kmetijski stan, ter pripovedovati jim, koliko spremenilo se je pri kmetijskem stanu od tistega časa, ko odpravila se je tl. ka in to vse v prid in pravi korist kmeta; kmet postal je potem prost, sam svoj gospodar — on je postal sam svoje sreče kovač. Zraven naj omeni se pa, da prosta volja se mora modro in pametno voditi, kmet samemu sebi prepuščen ni mogel in tudi danes ne more nikogar v kmetiji posnemati, sedaj mora sleherni kmetovalec zemljo prav dobro sam

poznati in jo umno obdelovati, ako hoče, da prinesla mu bode dobrega sadú.

Zarad tega zahteva se tudi od kmeta dandanes veliko več, kot nekdej, in če so bile kedaj šole koristne, so danes neobhodno potrebne. Pri tej priložnosti se mora otroka pa posebno na to opozoriti, da hodi v šolo zato, da uri si s predmeti, ki ima se jih učiti, pamet in bistri si um, ter požlahnuje srce, da pridobi si potrebnih vednosti za svoj častiti kmetijski stan, katere bode porabil potem pri obdelovanju svoje kmetije. Da bodo ti nauki pa padli na rodovitno zemljo, in da bodo poprijeli se otroci po dokončani šolski dobi z veseljem tudi kmečkega dela, mora jih učitelj uže v šolskih letih sprijazniti z delom, ter dokazati jim, da delo ni sramota, temveč čast za vsacega človeka, da rojen je vsaki človek za delo; najlepše delo na svetu je pa kmetijsko delo, kajti kmet je taisti, ki zdržuje celo državo, ki živi vse stanove — kmečki stan je toraj častiti stan.

Posebno mora prizadevati si pa učitelj, da zbije kmetu iz glave neumni presodek, da gospodu delati ni treba — kdor ne dela, je gospóski človek — in le taisti kmet, ki se malo briga za svojo kmečko hišo, ki svoje kmečke sobrate zaničuje, ter se sramuje svojega kmečkega stanú in sém ter tje pohajkva in lenobo pase — je gospodu enak — je gospóski kmet. Ta kužna, nalezljiva bolezen se je žalibog, zlasti dandanes poprijela našega kmeta, katero zamoremo izkoreniniti le na ta način, da šola deluje na to, da dobodo otroci uže v šoli povod in pravo veselje za kmečka dela, kajti skušnja nas uči, da se iz ljudi, ki navadili so se v mladosti uže lenobe in enacih pregreh, rekrutira kmečki proletariat, in kaj iz tega nastati zamore, to misli si vsak lahko sam pri sebi. — Tu goji se nehoté in nevedé pošast, ki imenuje se v eni državi socializem, v drugi nihilizem, v tretji mavtarstvo itd.

Ljudska šola naj pazi na to, da ne propade kmetijstvo, da ne izneveri se kmečka mladina domači hiši, ona naj skrbi za pravo, zdravo omiko kmečkih otrok. Ne zabimo toraj, da imamo v ljudski šoli na deželi le kmečke in vsaki dan le kmečke otroke, in glejmo na to, da z napačnimi nazori ne popačimo mladine naše, da se ne bode v resnici stara pesem: „kaj doživel sem na svetu“ — pela tudi o našem, poštem kranjskem kmetu. Skrbno se ogibajmo tujega blaga, zlasti onega, katerega se je uže prijela občeevropska plesnoba, in ne zabimo besedi našega slavnega pesnika: „Kranjc! tvoja zemlja je zdrava“.

Gospodarske izkušnje.

Pivo — najbolja in najcenejša pomoč zoper polže slinarje na vrtilih in poljih.

Koliko škodo na vrtilih in poljih delajo zelenjavi, zelenemu sočivju in pa cvetlicam polži slinarji, dobro je znano vsacemu vrtnarju in poljedelcu. Pomočkov zoper to nadlogo je veliko znanih; hvalijo se pepel, saje, pšenični otrobi, pezdirje, živo apno itd., — al nobeno sredstvo ni tako gotovo in cenó, kakor pivo (ol). Pivo pa je uže nekdej hvaljeno bilo zoper polže, a žalibog so vrtnarji dandanes preveč pozabili na-nj.

Jaz sem ga skusil koncem meseca julija — piše G. K. v vrtnarskem časniku „Der Obstgarten“ — in te svoje izkušnje naj povem našim vrtnarjem. Vzel sem v ta namen dve skledici, v katere se navadno cvetličine kahle postavljajo, napolnil ji za pol palca visoko s pivom in zagrebel proti večeru na vrtu toliko globoko, da ste stali enaki s površino zemlje. Kmalu po tem videl sem nekaj polžev, ki so prilezli do piva, sklonili se v skledico in požrešno srkali tekočino, a kmalu

zvrnili so se je pijani v skledico, kjer so utonili. Na ta način utonilo je v eni uri 108 polžev. Prelil sem potem uže rabljeno pivo še enkrat v drugo skledico ter sem našel zjutraj zopet 69 polžev mrtvih. Drugi dan potonilo jih je pa celó 218. Tretje jutro našel sem jih le še 75, — v dokaz, da se bom tega mrčesa kmalu znebil. Tako sem tedaj v treh večerih s samo dvema skledicama pokončal 470 polžev slinarjev brez nobenega truda in z najmanjšimi stroški. Lahko tedaj to sredstvo kot jako vspešno priporočam vrtnarjem in poljedelcem, katerim ta požrešni mrčes veliko škodo dela!

Gospodarske novice.

Kupčija s čajem na Ruskem.

Množina po morji v Odeso pripeljanega čaja se je v primeri z lanskim letom več kot podvojila. Od 1. januarija do današnjega dne vpeljanih je bilo 249.993 pudov (1 pud naših 40 funtov) čaja, od katerega se je uže spečalo 231.287 pudov na različne firme v Moskvi v 423 vagonih. Ves vpeljani čaj vreden je nad 16 milijonov rubljev.

Uvažanje grozdja in družih vinogradskih stvari iz Italije v Avstrijo prepovedano.

Ker se tudi na Laškem trtna uš (filoksera) čedalje bolj razširja, je ministerstvo avstrijsko-ogersko prepovedalo, da se laško grozdje, njega tropine, nogradski gnoj in koli ne smejo uvažati v Avstro Ogersko.

Trtno uš na Štajarskem

v brežiškem okraji uničujejo z žveplenim ogljencem. Gnjezdlišča trtne uši so precej razdaljena in napadeni posamesni kosi vinogradni niso veliki. Vinogradi so drug od drugega pogosto zagrajeni po gozdih, sadunosnikih, njivah in travnikih. Šrenje, v katerih imajo trtno uš, so sledeče: Stara vas, Kapela, Vidmanci, Brezje, Lužica, Drenovec, Orehova vas, Buhova vas in Pišce.

Goveja kuga

hudo razsaja v okolici dunajski; pobili so uže 232 goved, 30 hlevov so zaprli. Na Dunaj ne sme zavoljo tega nič goved iz okužene dežele, kajti meja je ondi zaprta. Ker pa Dunajčanom sedaj mesa zmanjkuje, je nastal med ondašnjimi časniki hud prepir in nekateri segajo celó tako daleč, da napadajo postavo, po kateri se ima z začetkom prihodnjega leta avstrijska meja proti Rusiji in Rumuniji zaradi goveje kuge zapreti, in se zato bojijo, da bode tem bolj Dunajčanom mesa primanjkovalo.

Živinozdravske novice.

Profesor Pasteur pričakovan v Budapešti.

V 36. in 37. listu letošnjih „Novic“ smo poročali, da se slavni francoski profesor Pasteur ponaša z iznajdbo, obvarovati goveda in ovce, da ne zbolijo za vrančnim prisadom (črmom, Milzbrand). Kakor se kozé cepijo ljudém in ovcam, da se obvarujejo prave in hude kozave bolezni, tako misli Pasteur, da je tudi našel neko snov, v kateri se nahaja oslabljeni tros vrančnega prisada, ki, če se cepi govedom in ovcam, jih obvaruje hudega in kužnega vrančnega prisada.

Povabljen od ministerstva ogerskega v Budapešt, da na govedih in ovcah to cepljenje poskusi, poslal je za sedaj svojega asistenta gosp. Toulia-a, dokler sam ne pride. Radovedni so živinozdravniki, kako bodo